

Slovenská rozvojová pomoc v Južnom Sudáne

Sudán bol jednou z prioritných krajín slovenskej oficiálnej rozvojovej pomoci už od jej vzniku v roku 2004. Južný Sudán bol zaradený medzi programové krajiny slovenskej ODA po oficiálnom vyhlásení vzniku nového štátu - Južného Sudánu - v roku 2011 na základe výzvy medzinárodného spoločenstva i doterajších úspešných aktivít slovenských subjektov, ktoré realizujú rozvojové aktivity v Južnom Sudáne. Cieľom slovenskej rozvojovej pomoci od roku 2011 je prispieť k vnútornej stabilite a rozvoju v jednej z najmenej rozvinutých krajín sveta, ktorá sa v dôsledku dlhodobého úsilia o samostatnosť nachádza v zložitej vnútropolitickej situácii.

Pomoc zo Slovenska má v Južnom Sudáne svoju históriu

Na území Južného Sudánu pôsobili už od roku 2000 viaceré slovenské mimovládne rozvojové organizácie a akademické inštitúcie (eRko-HKSD a Trnavská univerzita), ku ktorým sa postupne pridávali ďalšie slovenské subjekty.

Značka SlovakAid a slovenská rozvojová pomoc majú v Sudáne dlhoročnú tradíciu, vytvorené zázemie a nadviazanú spoluprácu s miestnymi partnermi, ktorá je v komplikovanom prostredí Južného Sudánu kľúčová.

V priebehu ôsmich rokov vyčlenilo Slovensko na bilaterálne projekty v rámci oficiálnej rozvojovej pomoci v oblasti vzdelávania, zdravotníctva a rozvoja vidieka sumu 2,74 milióna EUR. Ďalšie prostriedky pre rozvojové projekty v Južnom Sudáne pochádzajú zo súkromných zdrojov a verejných zbierok, napr. eRko-HKSD z verejnej zbierky Dobrá novina podporilo projekty v Južnom Sudáne vo výške viac ako 2 milióny EUR.

Rozvojová spolupráca, ktorá má priniesť účinný dopad, musí byť poskytovaná dlhodobo a systematicky. Keďže sa rozvojová pomoc Južnému Sudánu začala poskytovať systematickejšie v roku 2011, je potrebné v tejto pomoci pokračovať v dlhšom časovom rámci, inak doterajšie úsilie nemá veľký význam. Rovnako tak aj iní donori, vrátane Európskej komisie a členských štátov EÚ, plánujú svoje pôsobenie v Južnom Sudáne v dlhodobom horizonte.

Pomoc zo Slovenska je v Južnom Sudáne zmysluplná a viditeľná aj v porovnaní s inými tradičnými donormi

Slovenské mimovládne organizácie pôsobili v regióne južného Sudánu ešte počas občianskej vojny, v čase, keď tam pôsobilo minimum donorských organizácií. Preto sú výsledky slovenských rozvojových projektov viditeľné aj v porovnaní s väčšími tradičnými donormi. Slovenskú rozvojovú pomoc ocenil aj juhosudánsky veľvyslanec počas Rozvojového fóra v Nairobi, vďaka nedávnej histórii sú nadviazané kontakty s viacerými dôležitými ľuďmi v Južnom Sudáne, čo v dlhodobejšom horizonte vytvára užšiu možnosť spolupráce a ovplyvnenia rozvoja v tejto krajine.

Slovenské subjekty majú stabilných lokálnych partnerov, ktorí pôsobili v Južnom Sudáne aj počas občianskej vojny a tiež databázu ľudí, ktorí majú skúsenosť z práce v tejto náročnej oblasti

Práca na rozvojových projektoch v Južnom Sudáne je náročná z viacerých hľadísk: novovzniknutý štát s nerozvinutou infraštruktúrou, štátne inštitúcie vo výstavbe, meniace sa pravidlá pre udelenie víz, pracovných povolení a colné predpisy, nestabilita vzťahov so Sudánom, konflikty kvôli ťažbe ropy a pod.

Slovenské subjekty majú však výhodu spolupráce so stabilnými lokálnymi partnermi, ktorí tu pôsobili ešte počas občianskej vojny a majú teda kredit u miestneho obyvateľstva i administratívy. Veľkou výhodou je relatívne vysoký počet ľudí zo Slovenska (viac ako sto), ktorí majú osobnú skúsenosť z práce v náročnom prostredí Južného Sudánu. Tieto výhody umožňujú prekonávať vyššie uvedené výzvy a problémy pri realizácii rozvojovej spolupráce v Južnom Sudáne.

Viacere projekty v Južnom Sudáne sú výsledkom synergie a spolupráce slovenských subjektov

Záujmom oficiálnej rozvojovej pomoci SR je vytvárať synergie a prepojenia medzi jednotlivými aktivitami slovenských subjektov v Južnom Sudáne pre zvýšenie dopadov a vizibility týchto aktivít.

Konkrétne príklady takejto spolupráce sú rurálne nemocnice v Mapuordite a v Marial Lou, kde eRko-HKSD z každoročnej vianočnej akcie podporuje rekonštrukciu nemocníc a Trnavská univerzita v Mapuordite a Vysoká škola sv. Alžbety v Marial Lou vysiela do nemocníc lekárov, ktorí spolu s miestnym personálom zabezpečujú kvalitnú zdravotnícku starostlivosť pre široký región. V Mapuordite sa podieľajú aj na výukovom procese na strednej zdravotníckej škole, ktorá vznikla vďaka podpore Dobrej noviny a talianskej vlády.

Postupne bol na základe potrieb viacerých miestnych partnerov pripravený projekt Tréningového centra sv. Petra Clavera v Rumbeku, ktorý školí miestnych technikov v oblasti elektrických a solárnych technológií, vody, sanity a jednoduchých stavieb.

Z hľadiska synergického pôsobenia rozvojových projektov poskytuje situácia v Južnom Sudáne pre slovenské subjekty vzhľadom na ich skúsenosti a históriu spolupráce jedinečný potenciál.

Rozvojové aktivity slovenských subjektov v Južnom Sudáne získavajú podporu slovenskej verejnosti pre program oficiálnej rozvojovej pomoci SR

Južný Sudán je jedným z najmenej rozvinutých regiónov na svete s veľkou časťou populácie žijúcou v podmienkach extrémnej chudoby. V porovnaní so susednými krajinami (Uganda, Keňa) je Južný Sudán na podstatne nižšom stupni rozvoja vo všetkých štatistických ukazovateľoch.

51 % obyvateľov žije pod hranicou chudoby, iba 27 % populácie je gramotnej, iba 13 % učiteľov má potrebnú kvalifikáciu. Úmrtnosť matiek v počte 2.054 na 100.000 pôrodov je najvyššia na svete.

Svetová i slovenská verejnosť chápe a podporuje potrebu finančných aj ľudských investícií do programov rozvojovej pomoci v Južnom Sudáne podstatne viac ako v iných regiónoch sveta, napr. na Balkáne alebo v krajinách Východného partnerstva. Program SlovakAid získava podporu odbornej aj širokej verejnosti najmä vďaka tomu, že má na zozname prijímateľov svojej pomoci krajiny ako Keňa a Južný Sudán.

Sektorové zameranie doterajšej oficiálnej rozvojovej pomoci v Južnom Sudáne

Sociálny rozvoj s dôrazom na zdravotníctvo	Sociálny rozvoj s dôrazom na vzdelávanie	Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka	Spolu rozdelené finančné prostriedky
1.063.727 EUR	844.895 EUR	833.374 EUR	2.741.996 EUR
39 %	31 %	30%	100 %

Teritoriálne zameranie doterajšej oficiálnej rozvojovej pomoci

Aktuálne prebiehajúce projekty sa realizujú v troch susediacich štátoch – Central and Western Equatoria a Lakes.

Štát	Ukončené projekty	Prebiehajúce projekty
Upper Nile - Nasir	*	
Central Equatoria – Juba, Gumbo, Terekeka		**
Western Equatoria – Maridi	**	**
Lakes – Rumbek, Mapuordit, Gordim	***	***
Bahr el Ghazal – Wau, Liethnolm	**	

Realizátori pomoci

Mimovládne organizácie	Akademické inštitúcie
eRko-HKSD	Trnavská univerzita, Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce
SAVIO	Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety
Nadácia Integra	
Magna – Deti v núdzi	
ADRA	
Človek v ohrození	

Navrhované sektorové zameranie oficiálnej rozvojovej spolupráce v Južnom Sudáne pre roky 2014 – 2018

V súlade s doterajšími skúsenosťami a v súlade s rozvojovými prioritami juhosudánskej vlády, prijatými v rámci strategického dokumentu „The South Sudan Development Plan“ navrhujeme smerovanie rozvojových intervencií do týchto sektorov:

Ekonomický rozvoj a rozvoj vidieka:

- Zabezpečiť potravinovú bezpečnosť, zabezpečiť príjmové aktivity a živobytie pre obyvateľov prostredníctvom udržateľného využitia prírodných zdrojov a pôdy
- Zvýšenie poľnohospodárskej produkcie, chovu dobytky a rybolovu

Vzdelávanie:

- Zvýšenie kvality vzdelávania na základnom a strednom stupni prostredníctvom zvyšovania kvalifikácie učiteľov a zabezpečenia výučbových materiálov
- Zabezpečenie odborného a profesného vzdelávania najmä mladých ľudí s cieľom ich uplatnenia sa na trhu práce

Zdravotníctvo:

- Znižovanie úmrtnosti detí, tehotných žien a matiek prostredníctvom predpôrodnej zdravotnej starostlivosti, zvyšovaním počtu kvalifikovaných pôrodných asistentiek a ich účasti pri pôrode a prostredníctvom boja proti podvýžive detí
- Príprava, vzdelávanie a budovanie kapacít miestneho zdravotného personálu – lekárov, zdravotných sestier, komunitných zdravotných pracovníkov a pôrodných asistentiek

Príloha č.1

Prehľad doterajších realizovaných rozvojových projektov z programu SlovakAid

Zoznam projektov v oblasti zdravotníctva

SAMRS/2009/05/05

Rozvoj kapacít v ošetrovatelstve, pôrodnej asistencii a komunitnom zdravotníctve

Trnavská univerzita, Fakulta zdravotníctva a soc. práce

149 858,00 EUR

Cieľ: Prostredníctvom primárneho vzdelávacieho programu zlepšiť zdravotný stav populácie v oblasti Južného Sudánu.

Výstupy: Projekt mal tri hlavné vzájomne prepojené komponenty – zdravotnícku starostlivosť, vzdelávací program a výskumnú činnosť. Klinika s nemocnicou v Mapuordite v Južnom Sudáne je spádovou pre oblasť dvestotisíc ľudí. 2 slovenskí lekári, ktorí v oblasti pôsobili, denne vyšetřili približne 50 pacientov. V rámci projektu boli do jednotlivých ambulancií zabezpečené aj tzv. suché laboratória, ktoré umožnia denne zrealizovať asi 50 biochemických, hematologických a iných vyšetření. Vďaka projektu bol vyškolený miestny personál, ktorý zvládne robiť zdravotnú osvetu a terénnu sociálnu prácu, prácu zdravotnej sestry – pomoc pri pôrodoch a zdravotníckej starostlivosti, ale aj pri manažovaní chodu nemocnice.

SAMRS/2011/03/01

Budovanie základnej zdravotnej starostlivosti v Maridi

SAVIO o.z.

248 500,00 EUR

Cieľ: Zabezpečenie zdravotnej starostlivosti pre matky a deti v oblasti Maridi

Výstupy: vybudovanie zdravotníckeho strediska (malej nemocnice s kapacitou pre 50 pacientov), ktoré bude prevádzkovať lokálny partner projektu BoscoAid a zriadenie mobilnej ambulancie (sanitky) pre spádovú oblasť 20.000 obyvateľov. Zvyšovať zdravotné povedomie obyvateľov plánuje projekt zavedením preventívnych osvetových programov na témy: starostlivosť o dieťa, výživa, HIV/AIDS, vakcinácia, hygiena, prírodná medicína.

SAMRS/2011/03/02

Posilnenie kontinuálnej starostlivosti o matku a dieťa pomocou viacstupňovej vzdelávacej intervencie v Južnom Sudáne

Trnavská univerzita v Trnave, Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce

236 309,38 EUR

Cieľ: Zníženie úmrtnosti žien a detí v spádovej oblasti Mapuordit, budovanie kapacít miestneho zdravotného personálu.

Výstupy: poskytovanie zdravotnej starostlivosti v nemocnici v Mapuordite (mesačne ošetrovaných 2000 pacientov, z toho 1000 žien, 100 tehotných žien, 500 detí, hospitalizovaných 50 žien a 100 detí), dovybavenie prístrojmi pre antenatálnu ambulantnú poradňu a laboratórium (ktorú navštívi mesačne 100 tehotných žien), očkovanie detí, návštevy tehotných žien v teréne. Poskytovanie prednášok pre tehotné ženy v ambulancii aj v teréne (150 žien mesačne). Dvaja slovenskí lekári, ktorí pôsobia v nemocnici, zabezpečujú aj vzdelávanie zdravotného personálu kliniky v oblasti starostlivosti o matku a dieťa (2-ročný študijný program pre zdravotné sestry).

SAMRS/2011/03/04

Mobilná zdravotnícka služba v oblasti Terekeka, Central Equatoria, Južný Sudán

MAGNA Deti v núdzi

249 894,09 EUR

Cieľ: Zabezpečiť prístup obyvateľstva v oblasti Terekeka k základnej zdravotnej starostlivosti s dôrazom na znižovanie úmrtnosti žien a detí

Výstupy: zriadenie a vybavenie mobilnej kliniky (sanitka), ktorá poskytuje mobilné zdravotné služby, prevoz zdravotníkov, liekov, materiálu a pacientov v dedinách Nyikabor, Bulukulik, Buko a Gondí. Mobilná klinika bude vychádzať zo zdravotného centra v Terekeka a bude poskytovať zdravotnícke služby pre oblasť s populáciou 22 696 obyvateľov, kde momentálne nie je poskytovaná žiadna pravidelná zdravotná pomoc. K poskytovaným službám patrí aj vakcinácia detí, meranie podvýživy detí, návštevy tehotných žien, liečba detí. Zároveň sa školí 10 komunitných zdravotných pracovníkov a pôrodných asistentiek Ministerstva zdravotníctva.

SAMRS/2012/02/02

Dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre matku a dieťa, Gordim

Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce Sv. Alžbety

179 166,00 EUR

Od roku 2005 Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce Sv. Alžbety spolu s Diecézou Rumbek prevádzkuje v Gordime tuberkulóznu nemocnicu. Okrem toho lekári poskytujú diagnostiku a liečbu asi pre 40 detí a 50 dospelých denne, prevážovanie pacientov a drobné chirurgické zákroky.

Vysoká škola sv. Alžbety v spolupráci s miestnou zdravotníckou organizáciou Arkangelo Ali Association (AAA) vysiela lekárov aj do nemocnice v Marial lou vo federálnom štáte Warrap. Nemocnicu, ktorú založili počas vojny Lekári bez hraníc, pomáha rehabilitovať eRko-HKSD a rakúska organizácia Dreikonigsaktion z prostriedkov svojich koledníckych akcií.

Zoznam projektov v oblasti vzdelávania

ACU/2006/06/SU/13

Dobrovolní učitelia pre Južný Sudán

eRko- Hnutie kresťanských spoločenstiev detí

199,589.00 USD

Materiál bol vytvorený v rámci projektu „Koordínácia odbornej spolupráce mimovládnych rozvojových organizácií v záujme zvyšovania efektívnosti slovenskej rozvojovej pomoci“, financovaného zo zdrojov SlovakAid.

Cieľ: Zvýšenie kvality základného a stredného vzdelávania v komunite Mapuordit a rozvoj učiteľských zručností.

Výstupy: výstavba domu pre slovenských učiteľov, vybavenie internetom, solárnym energetickým systémom, prívodom vody, ktorú zabezpečila spolupracujúca organizácia Človek v ohrození. Poskytovanie výučby angličtiny a prírodných vied dvoma slovenskými učiteľmi pre 450 žiakov na základnej a strednej škole. Poskytnutie 2-týždňového metodického školenia pre 54 miestnych učiteľov.

SAMRS/2009/05/03

Tréningové centrum Sv. Petra Clavera v Rumbeku, Južný Sudán

eRko - Hnutie kresťanských spoločenstiev detí

144 635,00 EUR

Cieľ: poskytovať odborné vzdelávanie v oblasti elektrických, solárnych technológií a technológií pre zabezpečenie bezpečných vodných zdrojov a ekologického hospodárstva (WATSAN).

Výstupy: realizácia vzdelávacích 2-semesterálnych kurzov, vytrénovaných 15 technikov v oblasti elektrických a solárnych technológií a 15 technikov v oblasti WATSAN. Vzdelávacie centrum by malo slúžiť ako miesto pre teoretický i praktický tréning.

SAMRS/2011/03/03

Tréningové centrum Sv. Petra Clavera v Rumbeku, fáza II.

eRko - Hnutie kresťanských spoločenstiev detí

217 376,00 EUR

Cieľ: Poskytnúť odborné vzdelanie v oblasti využívania nových technológií

Výstupy: vyškolenie 30 technikov elektrických a solárnych technológií a 30 technikov pre manažment vody a sanitácie a systémov zavlažovania. Okrem toho v spolupráci s o.z. Človek v ohrození prebieha školenie učiteľov a študentiek na strednej dievčenskej škole v Rumbeku o nových technológiách v poľnohospodárstve, bola založená školská záhrada, kde študentky pestujú plodiny pre školskú kuchyňu a zriadený zavlažovací systém.

SAMRS/2010/04/01

Základné vzdelanie pre žiakov v Manguo-Maridi

o.z. SAVIO

137 741,62 EUR

Cieľ: Zvýšiť kvalitu vzdelávania pre deti aj dospelých prostredníctvom rekonštrukcie a rozšírenia budovy školy v oblasti Manguo Maridi, ako aj zabezpečením doplnkového vzdelávania pre dospelú populáciu.

Výstupy: 2 novovybudované triedy s elektrickým osvetlením pre realizáciu večerných kurzov gramotnosti pre dospelých, ako aj špeciálne doučovanie pre žiakov 8.ročníka, pred záverečnými skúškami, od výsledku ktorých závisia ich ďalšie možnosti štúdia. Škola,

prístupná pre chlapcov a dievčatá, bude tiež usporadúvať tréningy pre učiteľov a výchovné tábory pre deti s cieľom ďalšieho vzdelávania v oblasti prevencie chorôb, HIV.

SAMRS/2012/02/08

Zlepšenie podmienok pre vzdelávanie v Gumbé

SAVIO, o.z.

197 080,00 EUR

Cieľ: Skvalitnenie prístupu k základnému vzdelávaniu a výučby v Gumbé.

Očakávané výstupy: Rozšírenie Základnej školy Sv. Vincenta de Paul v Jube – časti Gumbo o osem ďalších tried. Súčasťou celkového projektu sú aj kurzy pre domácich učiteľov, ktoré by mali pomôcť v raste ich odbornosti

Zoznam projektov v oblasti socio-ekonomického rozvoja vidieka

ACU/2005/04/SU/19

Podpora mikropodnikania v Južnom Sudáne

Nadácia Integra

161,521.35 USD

Cieľ: Zlepšiť podmienky pre živobytie znevýhodnených skupín obyvateľstva, najmä žien a ich rodín, zapojiť ženy do procesu rozhodovania v komunite.

Výstupy: 129 žien a 88 mužov z Liethnolm, región Bar el Ghazal, získalo gramotnosť a zručnosti v oblasti malého podnikania. Bol zavedený mikropôžičkový program pre 350 sporiteľov, ktorý umožnil podporu alebo vznik 161 živností v oblasti obchodu, poľnohospodárskej produkcie.

ACU/2006/06/SU/12

Voda, sanitácia a podpora hygieny pre Nasir

ADRA - Adventistická Agentúra pre obnovu a rozvoj Slovensko

300,000.00 USD

Cieľ: Zabezpečiť pitnú vodu pre 30.000 obyvateľov mesta Nasir, Upper Nile State a zlepšiť podmienky pre základnú sanitu a hygienu.

Výstupy: Vybudovanie 6 km rozvodu vody so 44 prípojkami a 1,5 km vodného potrubia so 14 prípojkami, čo umožní prístup k pitnej vode pre miestne obyvateľstvo a 17 latrín. Vodou sú zásobované aj dve nemocnice a škola. Bolo vyškolených 24 inštalatérov a 24 inštruktorov v oblasti hygieny, založených 9 komisií pre kontrolu vodných zdrojov.

SAMRS/2007

Budovanie komunít v Južnom Sudáne rozvojom podnikania - vybudovanie mlyna a pekárne

Nadácia Integra

115 899,89 EUR

Cieľ: znižovanie chudoby komunity prostredníctvom rozvoja podnikania

Materiál bol vytvorený v rámci projektu „Koordínácia odbornej spolupráce mimovládnych rozvojových organizácií v záujme zvyšovania efektívnosti slovenskej rozvojovej pomoci“, financovaného zo zdrojov SlovakAid.

Výstupy: vybudovanie pekárne v meste Wau, ktorá denne vyprodukuje 60 kg pekárenských výrobkov a mlynu v Lietnhome, ktorý denne zomelie 240 kg pre dvadsať až tridsať zákazníkov.

SAMRS/2010/12/02

Obnova poľnohospodárstva modernými technológiami v Maridi

o.z. SAVIO

185 263,00 EUR

Cieľ: prispieť k adaptácii na zmenu klímy v oblasti poľnohospodárstva, tak aby mohlo byť zdrojom obživy v okrese Maridi v Južnom Sudáne.

Výstupy: obyvatelia 5 obcí sa naučia efektívne a udržateľne hospodáriť a dostali podporu pre zavedenie a realizáciu vlastnej poľnohospodárskej malovýroby. Približne 60 žien a mužov z každej obce absolvuje poľnohospodársky tréningový program. Kurz poľnohospodárstva sa zavedie aj do výučby miestnej školy. V ďalšej fáze projektu sa plánuje vytvorenie banky osív, zrealizuje sa nákup poľnohospodárskych nástrojov a vytvorí sa mikropôžičkový program ako prostriedok na podporu vlastného efektívneho hospodárenia miestnych obyvateľov. Vybudovanie a používanie zavlažovacích systémov pomôže znížiť závislosť na počasi a pozitívne ovplyvní aj miestnu klímu.

SAMRS/2012/02/05

Udržateľný agro-biznis pre Eyira

ADRA - Adventistická agentúra pre pomoc a rozvoj, o.z.

189 836,10 EUR

Cieľ: Zvýšiť prístup mládeže (najmä dievčat) a členov komunity k environmentálne udržateľnému a sebestačnému agro-biznis vzdelávaniu (poľnohospodárstvo a podnikanie) ako súčasť boja proti chudobe v okrese Maridi, Južný Sudán. Odborné vzdelávanie, ktoré bude prebiehať primárne na odbornej škole Eyira Adventist Vocational Academy zlepší situáciu potravinovej zabezpečnosti, prístup na trh a výšku udržateľných príjmov pre školu a domácnosti v komunite.

Prehľad doterajších realizovaných rozvojových projektov zo súkromných zdrojov slovenských organizácií

Pomoc Dobrej noviny v Južnom Sudáne

V roku 1998 postihol miestnych ľudí veľký hladomor, prvý projekt pomoci Dobrej noviny diecézy Rumbek zabezpečil humanitárnu pomoc mnohým rodinám postihnutým hladomorm.

Postupne pribudli vzdelávacie a zdravotnícke projekty. eRko-HKSD spolu s rakúskym partnerom podporuje program základného vzdelávania diecézy Rumbek. Tento program úzko spolupracuje s Ministerstvom školstva Južného Sudánu a je spolufinancovaný príspevkom Európskej komisie.

Materiál bol vytvorený v rámci projektu „Koordínácia odbornej spolupráce mimovládnych rozvojových organizácií v záujme zvyšovania efektívnosti slovenskej rozvojovej pomoci“, financovaného zo zdrojov SlovakAid.

Situácia v južnom Sudáne a skúsenosť eRka inšpirovali aj prof. Vladimíra Krčméryho z Fakulty zdravotníctva a sociálnej práce Trnavskej univerzity, ktorá od roku 2000 vysielala do nemocnice v Mapuordite lekárov a sociálnych pracovníkov. Dobrá novina tu postavila budovu pre chirurgické operácie a stále podporuje nemocnicu liekmi a zdravotníckym materiálom. Tam, kde v marci 1998 boli len dve chatrče, v ktorých rehoľné sestry rozdávali chorým lieky, je dnes aj vďaka pomoci ďalších donorov z vyspelých krajín fungujúca nemocnica so 100 lôžkami a ambulantnou časťou, ktorá denne ošetrí 170 pacientov.

V súčasnosti vďaka podpore talianskej vlády a spolupráci rakúskej Dreikonigsaktion a DOBREJ NOVINY funguje v Mapuordite aj zdravotnícka škola, ktorá vychováva chýbajúci zdravotnícky personál. Fungovanie strednej zdravotníckej školy bolo možné aj vďaka spolupráci s lekármi a sociálnymi pracovníkmi Trnavskej univerzity a podpore ich projektov cez SlovakAid.

Podpora nemocnice sv. Františka z Assissi v Marial Lou, Južný Sudán

Od roku 2009 Dobrá novina pomáha aj pri prestavbe ďalšej juhosudánskej nemocnice v Marial Lou. Nemocnica v Marial Lou bola založená Lekármi bez hraníc počas občianskej vojny vo veľmi jednoduchých podmienkach. V súčasnosti je jedinou dobrou nemocnicou vo federálnom štáte Warrap, ktorý sa rozprestiera na území veľkom ako dve tretiny Slovenska a žije v ňom asi milión obyvateľov. Nemocnica má 70 lôžok, ale hlavne v období dažďov je tu pacientov omnoho viac. Pod vedením sudánskeho lekára Benjamina v nej pracujú aj slovenskí lekári, ktorých vysielala Vysoká škola sv. Alžbety v Bratislave. V období sucha tu horúčavy v tieni prekračujú 45 °C, fungovať treba aj počas dlhého obdobia dažďov. Nemocnica však potrebuje novú budovu na chirurgické operácie, nové lôžkové oddelenie a nové pôrodnické oddelenie. Vďaka podpore z DKA (Rakúsko) a Dobrej noviny je v nemocnici vyriešené zásobovanie vodou, ekologická čistička odpadových vôd a tiež jednoduchá práčovňa a priestor na sušenie nemocničnej bielizne.

Príloha č.2

Leták Slovensko pomáha Južnému Sudánu už 10 rokov (jún 2011): <http://www.mvro.sk/sk/e-kniznica/category/2-publikacie?download=820:letak-o-juznom-sudane-slovenska-verzia&start=20>

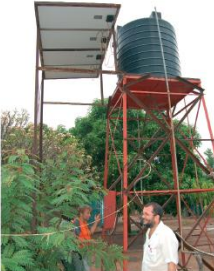
Leták o Južnom Sudáne 07. jún 2011 11:15 Page 1

Rozvoj vidieka

Poľnohospodárstvo môže byť aj v Južnom Sudáne významným zdrojom ekonomického rozvoja. Úrodné časti územia však miestni obyvatelia nie sú schopní využiť. Dôvodom sú nedostatkové znalosti a zručnosti v pestovaní a chove dobytka.

Zo slovenských organizácií sa o otázkach rozvoja vidieka a ekonomickým rozvojom vo svojich projektoch zaoberá Nadácia Integra, o. z. SAVIO, o. z. eRko – HKSD, ADRA Slovensko.

S cieľom zvýšiť potravinovú sebestačnosť komunit, SAVIO realizovalo v Južnom Sudáne poľnohospodárske školenia a hospodárske kurzy pre dospelých, keďže poľnohospodárstvom sa v krajine žijú asi 80% obyvateľstva. Súčasťou obnovy poľnohospodárstva modernými technológiami v Maridi bola aj príprava pôdy a práce na zavlažovacom systéme. Nadácia Integra uvedením do prevádzky mlyna a pekárne v Lethome and Wau, predstavia miestnej komunite model fungujúceho malého poľného ako účinného nástroja na boj s chudobou a získanie nezávislosti od vonkajšej pomoci. Občianske združenie eRko – HKSD zaviedlo v Rumbek využívanie

Solárna pumpa a zásobník vody v Mapuorite, archív eRko

solárnej energie. Základným predpokladom rozvoja je prístup k pitnej vode. Slovenské organizácie ADRA a SAVIO realizovali na území Južného Sudánu výstavbu studní, vodovodov a toaliet.

Výškové práce na výstavbe vodovodu v Naime, archív ADRA

Príprava pečiva vo Wau, archív Integra

Zaujímavé fakty zo slovenskej pomoci:

- 360 ľudí z Maridi bolo vyškolených v oblasti poľnohospodárstva.
- 6 kilometrov dlhý vodovod so 44 odberovými miestami zabezpečuje prístup k pitnej vode pre 30 000 ľudí v Naime.

MVRO Platforma MVRO v júni 2011 z finančnou podporou programu Slovakia. Platforma MVRO podopiera kľúčové pozície obrazových materiálov a podnietu správy (www.mvro.sk/leider). Súčasťou komerčnej a výhradnej inštalácie sú dva leda: (www.mvro.sk/leider).

Leták o Južnom Sudáne 07. jún 2011 11:17 Page 2

Slovensko pomáha Južnému Sudánu už 10 rokov

Južný Sudán vyhlásil 9. júla 2011 samostatnosť od ostatnej časti najväčšej africkej krajiny, Sudánu. Rozhodol o tom obyvateľstvo autonómnej oblasti v referende z januára 2011.

Historický kontext

Na území Sudánu prebiehala od vyhlásenia nezávislosti v roku 1956 s krátkymi prestávkami občianska vojna. Mierová dohoda bola podpísaná v roku 2005 a predpokladala referendum o samostatnosti Južného Sudánu. V dôsledku vojny osamostatnenie Južného Sudánu so sebou nesie problémy vo všetkých sektoroch. Počas bojov zomreli asi dva milióny obyvateľov juhu Sudánu, státisíce boli presídlené alebo utiekli do okolitých krajín. S vyhlásením samostatnosti sa očakáva nárast utečencov.

Aktuálne výzvy

V oblasti sú pravidelné etnické konflikty, ktoré zhoršujú bezpečnostnú situáciu. Je potrebné dobudovať štátnu správu a administratívne inštitúcie. Viac ako 90% ziskov z exportu vznikajúceho Južnému Sudánu predstavujú zisky z ropy, na ktorú je územie krajiny bohaté. Očakáva sa, že niektoré prerodovládajú ziskov medzi Severom a Juhom bude komplikované, hoci mierová dohoda stanovuje spravodlivé rozdelenie medzi oba štáty. Na území vznikajúceho Južného Sudánu chýba základná infraštruktúra (cestná komunikácia, elektra), zdravotnícke zariadenia, školy a pitná voda.

Slovenská rozvojová pomoc

Sudán je jednou z prioritných krajín slovenskej oficiálnej rozvojovej pomoci už od roku 2004. Na území Južného Sudánu pôsobil od roku 2000 viaceré slovenské mimovládne rozvojové organizácie a akademické inštitúcie. Ďalšie organizácie plánujú zapojenie do rozvojovej pomoci v Sudáne v tomto roku. Značka Slovakia a slovenská rozvojová pomoc majú v Sudáne dlhodobú tradíciu, vytvárajú vzťahy a nadviazanú spoluprácu s miestnymi partnermi, ktorá je v komplikovanom prostredí Južného Sudánu kľúčová. Projekty, ktoré v krajine realizujú slovenské organizácie, sú zamerané na tieto sektorové priority: zdravotníctvo, vzdelávanie a rozvoj vidieka. Cieľom projektov realizovaných slovenskými subjektmi rozvojovej pomoci v Južnom Sudáne je zabezpečiť sebestačnosť miestnych komunit participáciou ich členov. Rozvojové projekty preto vychádzajú z partnerstva s miestnymi alebo inými medzinárodnými organizáciami a realizujú sa za účelom trvalo udržateľného komplexného rozvoja.

Oblasti pomoci	Slovenské organizácie v Južnom Sudáne
Rumbek • Juba • Mapuorite • Gordim Marial Lou • Nyamlet • Torj • Maridi • Naiz • Wau	• Tmavská univerzita v Tmave, Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce • Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety, Bratislava • eRko – HKSD • SAVIO • Integra Foundation • ADRA

Priority

- Zdravotníctvo
- Vzdelávanie
- Rozvoj vidieka

Leták o Južnom Sudáne 07. jún 2011 11:17 Page 3

Zdravotníctvo

V Južnom Sudáne stúpa počet HIV pozitívnych pacientov. Vysoká je úmrtnosť matiek pri pôrodoch ako aj detí do piateho roka života. Keďže obyvateľstvo žije najmä vo vidieckych oblastiach, veľká časť nemá prístup do nemocnice. Zdravotnícky sektor sa vyznačuje nedostatkom vzdelávaného personálu. 5 poskytovateľmi rozvojovej pomoci v sektore zdravotníctva majú dlhodobú skúsenosť Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce Tmavskej univerzity a Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety. Na podpore zdravotníctva v spolupráci s akademickými inštitúciami spolupracuje o. z. eRko – HKSD. Slovenské subjekty zabezpečujú na juhu Sudánu zdravotnícke starostlivosti v oblastiach, ktoré do pôsobenia slovenských pracovníkov neboli doteraz voľne dostupné (Rumbek, Mapuorite, Gordim, Marial Lou, Nyamlet). V sektore zdravotníctva sa projekty zameriavajú na zlepšenie prístupu obyvateľstva k primárnej zdravotnej starostlivosti, liečbu tuberkulózy, malárie a lepy, ktoré sú hlavnými zabíjajúcimi na tomto území. Slovensí lekári sa zameriavajú aj na školenie lokálneho personálu – zdravotných sestier, pôrodných asistentiek, komunikačných zdravotníckych pracovníkov, ktorí následne zvyšujú povedomie lokálneho obyvateľstva o hygiene a výžive. Niekoľko nemocníc vykonáva drobné chirurgické zákroky. Cieľom projektov je zvýšiť kvalitu poskytovanej starostlivosti a zdravotníckych zariadení.

Slovenská lekárka v operatívnej sále v nemocnici v Mapuorite, foto: Jana Čavojská

Nemocnica Marial Lou, ktorá hovorí chorogická dŕť, interná dŕť, pediatra a interná dŕť sú v prvých štádiách, pediatra a 30 štádií, na pôrodnom oddelení je 8 štádií, archív Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety

Zaujímavé fakty zo slovenskej pomoci:

- 60 slovenských lekárov bolo vyslaných do nemocnice v Mapuorite v rokoch 2001 – 2011.
- 170 pacientov denne ošetrí v nemocnici v Mapuorite a 90 v Gordime.
- 50 až 100 pacientov je mesačne operovaných v nemocnici v Marial Lou.

Vzdelávanie

Na území Južného Sudánu je vo vidieckych oblastiach dostupných len málo škôl. Iba približne štvrtina obyvateľstva je gramotná. V dôsledku nízkej vzdelanostnej úrovne v krajine vo všetkých sektoroch chýba kvalifikovaný pracovný sila. Charakter vzdelávacích projektov slovenských organizácií vyplýva zo situácie, v ktorej je obyvateľstvo Južného Sudánu, žijúce bez základnej infraštruktúry predovšetkým z poľnohospodárskej činnosti. Projekty zamerané na vzdelávanie realizujú v Južnom Sudáne organizácie o. z. SAVIO, o. z. eRko – HKSD a Fakulta sociálnej práce a zdravotníctva Tmavskej univerzity. Programovo sa organizácie zameriavajú na výstavbu a vybavenie škôl vo vidieckych oblastiach. Okrem všeobecného základného vzdelania, organizácie zaviedli praktické a teoretické vzdelávacie aktivity v oblasti elektrických a solárnych technológií, poľnohospodárstva a ďalších praktických zručností. Súčasťou rozvojových projektov je aj vzdelávanie terénnych sociálnych pracovníkov a osveta obyvateľstva v otázkach hygieny a prevencie HIV/AIDS. Projekty Tmavskej univerzity sú zamerané na rozvoj kapacít v ošetrovateľstve, pôrodnej asistencii a komunikačnom zdravotníctve. Unikátny je projekt Adopcie tried organizácie SAVIO v spolupráci s miestnym partnerom BOGCOAID. Cieľom projektu je umožniť vytváranie priateľských vzťahov medzi Slovámi a deťmi v Sudáne. Jednotlivci, firmy, školy a organizácie zo Slovenska podporujú fungovanie kolektívov z vybraných škôl všetkých stupňov vzdelávania.

Slovenský učiteľ na strednej škole v Mapuorite, archív eRko

Služenie o hygiene v Naime, archív ADRA

Projekt adopcie tried: adoptívnymi rodičmi sa stalo 69 jednotlivcov a skupín, 6 škôl, z toho 20 tried a 30 učiteľov, archív SAVIO

Zaujímavé fakty zo slovenskej pomoci:

- Postavili sme 30 základných škôl.
- 400 učiteľov bolo vyškolených v oblasti občianskej a ekologickej výchovy.
- 97 tried je podporovaných slovenskými darcami.